

УДК 633.11:632.937:632.4

Сіроштан А.А., кандидат с.-г. наук, завідувач відділу насінництва та агротехнологій,
Заїма О.А., кандидат с.-г. наук, старший науковий співробітник відділу насінництва та агротехнологій,
Дубовик Д.Ю., науковий співробітник відділу насінництва та агротехнологій,
Миронівський інститут пшениці імені В. М. Ремесла НААН України
E-mail: oleksii.zaïma@ukr.net

ВПЛИВ БІОЛОГІЧНИХ ФУНГІЦИДІВ НА ПОКАЗНИКИ ЯКОСТІ НАСІННЯ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ

Застосування фунгіцидів – один із найефективніших та широко рекомендованих методів боротьби з хворобами зернових культур. Однак постійне використання таких хімічних фунгіцидів не є економічним та екологічним і багаторазове їх застосування може викликати виникнення стійких штамів збудників хвороб. Тому засоби біологічного контролю можуть широко використовуватися як альтернативні методи боротьби з патогенами.

У зв'язку із зростанням попиту на органічну пшеницю (*Triticum aestivum* L.) як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках, зростає і потреба у ефективних біологічних засобах захисту. Біологічні препарати, посилюючи імунітет рослин, сприяють реалізації закладених у сортах рослин потенційних можливостей, зокрема необхідних імунних реакцій і життєвої енергії. Використання у системах захисту зернових культур біологічних препаратів на основі живих організмів або продуктів їх життєдіяльності, з метою зменшення чисельності та згубності шкідливих організмів на сучасному етапі розвитку сільського господарства є досить актуальним.

Тому ми в 2020 р. у відділі насінництва та агротехнологій Миронівського інституту пшениці імені В.М. Ремесла провели вивчення впливу біоло-

гічних препаратів на показники якості отриманого насіння. Досліди виконували на сортах пшениці м'якої озимої 'МПП Дніпрянка' і 'МПП Ассоль'. Досліджували біологічні засоби захисту рослин від хвороб: Мікосан В (8 л/га), Фітоцид-р (0,5 л/га), Планриз (2,0 л/га), Триходермін (3,0 л/га). Дослідження включали три обробки рослин: обробка Т1 – обприскування у фазі виходу в трубку (ВВСН-31-33); Т2 – у фазі колосіння (ВВСН-55); Т3 – у фазі цвітіння (ВВСН-65). Після збору урожаю, в лабораторних умовах у зерна отриманого за різних варіантів обробки визначали показники якості насіння.

На сорті 'МПП Дніпрянка' активність кільчення насіння з контролю становила 97%, у варіантах із біологічними фунгіцидами – 96-98%. Енергія проростання відповідно становила 99% та 97-99%, лабораторна схожість насіння у всіх варіантах була на рівні 99%. У насіння сорту 'МПП Ассоль' в контролі активність кільчення становила 86%, у варіантах із фунгіцидами – 88-92%. Енергія проростання та лабораторна схожість насіння у всіх варіантах була на рівні 99%. Отже біологічні препарати не мали негативного впливу на показники якості насіння, а у варіанті Триходермін (3,0 л/га) відмічено їх суттєве підвищення.

УДК 631.576.3:633.18(477.7)

Скоріков Д.А., магістр

Завадська О.В., кандидат с.-г. наук, доцент кафедри технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва
Національний університет біоресурсів і природокористування України
E-mail: zavadska3@gmail.com

ТЕХНОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ ЗЕРНА РИСУ РІЗНИХ СОРТІВ

Для більшої половини населення нашої планети зерно рису є основним продуктом харчування. В якості харчового продукту рис використовується у вигляді крупи, яка містить до 75% вуглеводів, 88% крохмалю, до 7,7% білків, до 0,5% цукру, 1% олії, вітаміни групи, РР. 'Рисова крупа відзначається низьким вмістом клітковини (всього 0,3%), тому добре засвоюється організмом людини і є дієтичним продуктом харчування. Вивчення технологічних властивостей зерна рису різних сортів, для з'ясування придатності його до переробки та тривалого зберігання, є актуальним.

Для досліджу було відібрано зерно рису вітчизняних, поширених у виробництві сортів, вирощене в ДП ДГ «Інституту рису», який знаходиться в степовій зоні. Визначали якість зерна чотирьох сортів, а саме: 'Україна-96' (контроль),

'Онтаріо' та 'Віконт', 'Пам'яті Гічкавіна'. Аналіз технологічних показників якості зерна рису проводили в науково-навчальній лабораторії кафедри технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва ім. проф. Б.В. Лесика НУБіП України за загальноприйнятими методиками.

Для оцінки якості зерна рису досліджували такі показники: маса 1000 зерен, вихід крупи, плівчастість, кількість подрібненого ядра, тріщинуватість ендосперму та консистенція ендосперму (склоподібність).

У результаті проведених досліджень було встановлено, що маса 1000 зерен у всіх сортів була середньою й коливалася в межах 30-35 г, найвищою вона була у зерна сорту 'Онтаріо' – 35 г. За показником плівчастості, за яким можна прогнозувати вихід круп, виділилося зерно